

Zásobování municí u pěchoty.

Ú v o d.

V dosavadních předpisech je sice pamatováno při řízení palby též na řízení spotřeby munice, nikde však není naznačeno, jak si vést při úvahách o spotřebě. Je tomu tak proto, že každý výpočet v této otázce je pod vlivem tolika takřka neznámých okolností, že dojít k přesným závěrům prostě nelze.

Přes to však otázka spotřeby munice je neobyčejně důležitá. O tom je každý velitel, jehož starostí je nejen řídit palbu, ale starat se o doplnění vystřílených zásob, pevně přesvědčen. Může-li však takovýto velitel vypracovat předem určitý plán manévru jak v útoku, tak v obraně, musí mít též představu, jak bude zaručeno provedení tohoto plánu též s hlediska materiálního, jmenovitě v zásobování municí.

Má-li na př. velitel praporu rozkaz zmocnit se cíle v hloubce x m proti nepřátelským odpůrcům, jejichž hodnota je y , bude musit studovat, nejen jak se cíle zmocní, ale i kolik munice na dobytí cíle musí spotřebovat.

Podle mého názoru nelze vycházet ze stanoviska, jak se obyčejně dosud dalo, kolik mohou zbraně pěchoty vystřílet, protože technická schopnost zbraní, hlavně automatických, je taková, že by bylo možno

vystřelit nesmírné množství. A přece ve světové válce měly všechny armády skoro vždy dostatek pěchotní munice a počet automatických zbraní byl ke konci světové války jen o málo menší než nyní.

Nevězí tedy příčina spotřeby střeliva ve zbraní samé, nýbrž jinde, a nelze tudíž brát za podklad dosavadní praxi, jak se jí ještě užívá, že pěchota v útoku urazí 100 m za 3 min., z čehož je 1 min. pohyb a 2 min. palby, protože za tohoto předpokladu bychom spotřebovali všechno střelivo, které má pěchota u sebe, dříve než bychom se dostali třeba na 1. plukovní cíl v hloubce 1 km. Ani rychlost postupu 100 m po 3 min. neodpovídá poměrům útoku, vždyť touž rychlostí se pohybuje pěchota v palbě nepřátelského dělostřelectva, aniž ještě používá vlastních zbraní. Je proto nemyslitelné, abychom touž rychlost vyžadovali od pěchoty v útoku, nehledíc k tomu, že je to podceňování nepřátelské palby, která tuto rychlost nepřipustí. Čím však bude pomalejší postup, tím, zdá se, bude větší spotřeba střeliva. Pokusím se názorně dokázat, že spotřeba střeliva nejenže nestoupne, nýbrž ani nedosáhne oné předpokládané dosud spotřeby, především proto, že pěšák, který útočí, má kromě střelby ještě jiné úkony na starosti. Chci při té příležitosti poukázat na důležitost puškové palby, jež bývá mnohdy podceňována a přehlížena zvláště pro značné rozšíření automatických zbraní. Na pušku nelze pohlížet jen jako na zbraň k osobní ochraně, nýbrž jako na jeden z prvků doplňujících plnost palby jak v útoku, tak v obraně. Je pravda, že účinná palba z pušek nedosahuje tak velkých dálek jako u automatických zbraní, zato však se velmi nutně uplatní právě na ty dálky, kde se, zejména v útoku, počíná účinek automatických zbraní zmenšovat. Palba z pušky je v rukou chladnokrevného a dobře vycvičeného střelce velmi dobrým doplňkem kulometné palby, zvláště na cíle, které nestojí za palbu kulometnou, jako na př. palba na velitele, pozorovatele, spojky a vůbec na jednotlivce, kde by kulometná palba byla plýtváním střeliva. Při tom má puška ty značné výhody proti automatickým zbraním, že její palba je pohotová, přesná, okamžitá, a pokud jde o trvání palby, též nepřetržitá. Z těchto důvodů nutno vždy s puškovou palbou počítat jako s prvkem stejně důležitým, jako je palba z automatických zbraní zejména v posledním údobí boje, a proto bude třeba i pro pušky počítat pravděpodobnou spotřebu střeliva jako u ostatních zbraní, aby v kritickém okamžiku nebyla puška nucena mlčet. Nelze ovšem zvětšovat množství střeliva do pušky u pěšáka do nekonečna. Ukáže-li se však potřeba zvětšit organické zásoby střeliva, velitel odpovědný za provedení akce to provede. Nesmí ovšem zapomenout odlehčit mužstvu jiným způsobem. I když pak nedojde k upotřebení všeho střeliva, vytvoří si tak velitel zálohu střeliva pro automatické zbraně. I z těchto důvodů nutno si učinit obrázek o pravděpodobné spotřebě střeliva, aby zatížení mužstva bylo úměrné jeho silám a požadovanému výkonu.

Protože v útoku i v obraně při nynější prázdnotě bojiště bude mnoho cílů, na něž by kulometná palba byla plýtváním střeliva, bylo by žádoucí, aby mnohem větší počet vojinů dosáhl výkonu elitního střelce nejen na mírových střelnicích, ale i v poli.

Vezměme tedy především za podklad svých úvah pěšáka s puškou v útoku. Podle čl. 17 předp. P-I-2 může dobře vycvičený vojin vystřelit až 10 mířených ran za minutu, takovou rychlostí může však střilet nejvýše 4 minuty. Časově neomezeně může dát asi 6 ran za minutu. Při

palbě trvající jednu hodinu by tedy vystřelil 360 ran. Myslím, že by po takové palbě byl i velmi zdatný a otužilý střelec neschopen další střelby, nehledíc k tomu, že by po 10 minutách byl s organickými zásobami střeliva hotov. Tento údaj (6 ran za min.) se týká spíše technické možnosti zbraně, které v praxi málokdy bude využito.

Rychlost střelby je brzděna mnohými činiteli.

Je to především kázeň ve střelbě. V ní požadujeme, aby voják byl tak vycvičen, aby spolehlivě zasáhl cíl do 400 m (čl. 460),

používal své střelné zbraně k mířené palbě na cíl, který vidí,

neprováděl střelbu ukvapeně a volil si cíl,

pozoroval svůj cíl, a skryl-li se, vyhledával nový (čl. 506).

Při tom se řídí rychlost střelby povahou, velikostí a délkou cílů tak, aby rychlost nebyla na újmu řádného zamíření a spouštění.

Proto má-li voják střílet podle těchto zásad, potřebuje k nim času, a to dosti značného.

Dalším omezením v rychlosti střelby je pohyb, kdy voják nestřílí. Tyto pohyby — přískoky — jsou různé dlouhé, vždy však takové, aby voják poskytoval cíl po dobu co nejkratší (čl. 475). Budou ve větší vzdálenosti od nepřítele delší, čím blíže k nepříteli tím kratší, zato rychlejší, až konečně přejdou v plížení. Po každém přískoku nastane kratší nebo delší zastávka, v níž má opět voják vykonat řadu úkonů, které vyžadují času. Jsou to:

krátký oddech po vykonání přískoku,

úprava stanoviště, nevyhovuje-li před nepřátelskými palbami (čl. 502),

střežení terénu (čl. 503),

volba cíle a palba (čl. 506),

vyhledání cest k dalšímu přemístění (čl. 504) a volba stanoviště (čl. 502).

Ačkoli všechny tyto úkony jsou časově většinou velmi krátké, přece shrnuty po vteřinách, vzrostou v minuty.

Jak jsem dříve uvedl, bude postup s počátku rychlejší a blíže nepřítele pomalejší. Možno proto vzít za podklad našich výpočtů pro spotřebu střeliva průměrnou stálou rychlost po celou dobu od chvíle, kdy pěchota začne používat svých zbraní k vynucení postupu. Zvolme tudíž jako základní jednotku pro výpočet střeliva hloubku postupu 100 m při stejné rychlosti a řekněme, že voják vykoná v této hloubce asi 6 přískoků průměrně po 10—20 m. K provedení jednoho přískoku vezmeme u zatíženého vojína průměrně 10 vteřin, tedy při postupu do 100 m hloubky vyjde 1 minuta. Mezi jednotlivými přískoky jsou přestávky, jež potrvají celkem asi 50—60 vteřin, počítáme-li

5" — krátký oddech,

40—50" — úpravu stanoviště nebo střelbu a v tom vyhledávání cílů,

5" — volbu místa k novému přískoku,

tedy asi 6 přestávek po 50 vteřinách je 5 minut. Jestliže voják bude moci v každé přestávce vystřelit průměrně asi 1 ránu, dojdeme k závěru, že pro postup 100 m potřebuje voják asi 6 minut, během nichž vystřelí průměrně asi 5—6 ran. Protože voják sním vystřelit poslední kartaň jen se svolením svého velitele (čl. 509), má pro postup prakticky 45 nábojů (počítáme úderníky). S těmi může vystačit do hloubky 800 m a protože z pušky střílíme obvykle do dálky na 400 m (před tím využíváme spíše palby lehkých a těžkých kulometů), můžeme rozdělit tuto spotřebu na dvakrát po 400 m.

Spotřeba střeliva je omezena nejen různými úkony vojína za postupu, nýbrž také nepřítelem, který se bude krýt stejně, jako náš postupující voják. Vojín využije spíše podpory lehkých a těžkých kulometů a palby z pušky použije až v poslední době, plně tak ustanovení předp. P-I-2, čl. 509. Protože však nutno počítat spíše s větší než menší spotřebou, mám za to, že hořejší předpoklad 100 m za 6 min. a 5—6 ran pro výpočet úplně vyhovuje.

Podobně možno uvažovat o spotřebě střeliva u lehkého kulometu s tím rozdílem, že místo jednotlivých ran střelíme dávky. Jeho praktická rychlost 200 ran za min. se sníží ve 100 m postupu rovněž jako u pušky pohybem, oddechem, volbou stanovišť a cílů, krytím nepřítele a p. Přískoky lehkého kulometu budou snad o něco delší, rovněž tak i přestávky, v nichž pálí, aby umožnil postup družstvu. Dokud budou přískoky konány v družstvu nebo v hloučcích, bude pohyb lehkého kulometu shodný s pohybem ostatních členů družstva. Jakmile nastanou přískoky jednotlivě, v bližší vzdálenosti od nepřítele, musí lehký kulomet svou palbou umožnit postup celého družstva, čímž se přestávky prodlouží, a to $12 \times 5 = 10''$, tedy 1—2 min. Pak ovšem, poněvadž se přískoky dějí přesahováním, možno počítat asi se čtyřmi přestávkami po 15', v nichž bude převážně pálit. Možno tudíž průměrně počítat na 100 m po 3—4 dávkách po 5 ranách neboli 1 zásobník v každé přestávce. Rozumí se samo sebou, že spotřeba střeliva bude se hlavně řídit počtem odporů. Bude tím větší, čím blíže budeme nepříteli, až při zteči umlkne (většinou, nebude-li střelby v chodu). Počítáme-li s průměrnou spotřebou střeliva u lehkého kulometu na 100 m za 6 min. a 80 ran, bude možno dosíci se zásobami střeliva u družstva (základní dotace 1070 ran, záloha střeliva, kterou nesmí střelec vystřílet bez rozkazu svého velitele, je asi 80—100 ran, t. j. pro skutečný postup počítáme asi 950—1000 ran) celkem postupu do hloubky asi 1200 m. Protože využíváme do vzdálenosti asi 600 m k postupu především dělostřelectva a těžkých kulometů a jen výjimečně lehkých kulometů, uplatní se palba lehkého kulometu hlavně od této vzdálenosti níže, čímž dosáhneme vzdálenosti 2×600 m.

(Příště dále.)

Pěchota u nás a v cizině.

Plukovník pěch. A. Hůlka:

Spolupráce pěchoty s tanky.

(Podle kpt. dypl. St. B. z Przeglądu piechoty 1938, čís. 3.)

Otázka spolupráce pěchoty s tanky nebo — lépe říkajíc — tanků s pěchotou musí být u dnešní moderní útočné vozby nově řešena, protože rychlosti tanků vzrostly desateronásobně, zatím co rychlost pěchoty se nezměnila.

Není divu, že po zkušenostech s pomalými tanky světové války chtěl na příklad francouzský pěšák, aby mu tanky neutíkaly, a na druhé straně byla obava před mohutnými protitankovými zbraněmi; tak se hromadily námitky proti delším samostatným podnikům útočné vozby.

Ruští autoři našli ideální schema časového rozvrhu útoku tanků současně do celé hloubky obrany a tvrdili dokonce, že se rychlost moderního útoku pěchoty s tanky bude rovnat rychlosti zajištěného pochodu. Do ruských teorií však zdrženlivě za-